

[Olufson.]

derude, men naar man kommer ud til dette Sogneraad, hvad jeg adskillige Gange har haft Lejlighed til, saa siger de: Kan I da ikke faa vedtaget en Lov inde paa Rigsdagen, der giver os Lejlighed til at ekspropriere denne Gaard, og derigennem skaffe en Skattebasis i Stedet for den umaadelige Ulykke, som Gaarden paafører Kommunen nu? Saadan ligger det ikke blot i dette enkelte Tilfælde, men rundt omkring i mange Kommuner, og derfor tror jeg, at naar Venstre tager den Stilling, som det tager nu, vil det møde afgjort Modstand ude hos en stor Del af dem, det tidligere havde blandt sine Vælgere. — Jeg er sikker paa, at de Lovforslag, der her er forelagt, vil vinde Anklang langt ind i Venstres Rækker; det vil vise sig i de kommende Tider. Og saa maa jeg maaske lige til Slut sige et Par Ord til det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen. Det ærede Medlem talte om den grusomme Ting, at vi havde optaget en Bestemmelse om et Etableringslaan paa 2 000 Kr. i disse Forslag, og mente, at det var noget af det frygteligste, det kunde man ikke, for saa demoraliserede man fuldstændig Ansøgerne. Jeg vil dog gerne derom sige, at naar det er kommet ind i Forslagene, er det netop, fordi de økonomiske Forhold har udviklet sig saaledes i de senere Aar, at mange, der for Aar tilbage var kvalificerede og havde de Midler, der skulde til for at komme i Gang, har under Arbejdsløsheden maattet tære paa deres Sparepenge, og det er dem nu ikke muligt at komme i Gang. De har haft Arbejde i Byerne og er kommet ud i Arbejdsløshed, og den Sparestilling, de har haft, er gaaet med. De vil nu gerne tilbage til Landet, men de er afskaaret derfra. Vi mener da, at det er bedre, at man her fra Rigsdagen rækker dem en Haand for at føre dem ud af Arbejdsløsheden til praktisk Landarbejde.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal har ikke haft saa meget mod Tilskud før. Jeg minder om, at i 1921—24 udbetaltes der ca. 8 Mill. Kr. i direkte Tilskud til dem, der oprettede Husmandsbrug paa den danske Jord. Det var ikke saa meget til deres Gavn, der kom derud, som til Gavn for dem, der den Gang afhændede Jorden. Det bevirkede en Stimulans paa en Tid, hvor Jordpriserne havde Tilbøjelighed til at falde, og derfor gik de 8 Mill. Kr. i de forkerte Lommer. Man har altsaa fra den Side ikke før været bange for Tilskudsvejen, men her, hvor der er Tale om at hjælpe Folk, der ellers er fuldt kvalificerede, i Gang, viger man tilbage.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Clausager: Jeg ved, at den højtærede Justitsminister ønsker at gaa hjem snart, og derfor vil jeg rette et Spørgsmaal til ham for at faa klaret dette angaaende den Betaling, der gives for Jord, der eventuelt eksproprieres. Der staar i § 9, at Vurderingen sker paa Grundlag af den sidst skete almindelige Jordvurdering, og saa staar der en Del om, at den kan nedsættes og forhøjes, efter som Jordens Kulturtilstand er, og efter som Jorden har ændret sin Værdi siden sidst. Men for nu at gøre det saa simpelt som muligt, gaar jeg ud fra, at vi har med Jord at gøre, som er i det, man kalder Middelkultur. Vi ved, at Jorden skal vurderes, som om den hørte til en middelstor Bondegaard i middel Kultur. Naar vi nu har med en saadan Jord at gøre, vil saa ikke Erstatningssummen blive den sidst skete almindelige Jordvurdering? Det Spørgsmaal vil jeg gerne rette til den højtærede Justitsminister, og for saa vidt han svarer ja dertil, hvad jeg antager, han gør, vil jeg gøre ham opmærksom paa, at den almindelige Jordvurdering har hidtil ligget og bør vistnok ligge i Underkanten af Handelsværdien, for at sige det mildt, og saa kan jeg ikke se, at dette er fuld Erstatning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen har Ordet for en kort Bemærkning.

Johannes Hansen: Det ærede Medlem Hr. Olufson henviste i sit Foredrag til Udstykningen af Store Restrup. Jeg kan give det ærede Medlem Ret i, at den Udstykning, der blev foretaget der, er en af de smukkeste, vi har haft. Og jeg kan henvise til en Udstykning akkurat Magen til, selv om den er i mindre Stil, paa den Gaard, hvor jeg bor. Men jeg vil dog gerne gøre opmærksom paa, at denne Udstykning er foregaaet uden synderlig Støtte fra Statens Side. Disse Ejendomme er udstykket, uden at der er givet Statslaan. I alt Fald der, hvor jeg bor, er det saaledes, at disse Ejendomme er udstykket efter Udstykningsloven af 1906. Der er let Kreditforeningslaan og bag efter en Femtedel af Ejendomsskylden fra Stats-Laanefonden. Det er aldeles ikke en Udstykning som dem, der finder Sted nu. Og for saa vidt de store Ejendomme, Herregaardene, skulde blive drevet saa daarligt, at Resultatet bliver det, som det ærede Medlem Hr. Olufson her gav